

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อโครงการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยชุดที่ 1 ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ชุดที่ 2 ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโครงการและศึกษาธิการเขต
2. ตัวอย่างประชากร ประกอบด้วยผู้บริหารโครงการ 8 คน ศึกษาธิการเขต 24 คน ผู้บริหารโรงเรียน 59 คน ครูผู้สอน 59 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแสดงค่าความถี่ การคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ด้านสถานภาพ

ผู้บริหารโครงการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุราชการ 10-20 ปี และมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท

ศึกษาธิการเขตส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุราชการ 10-20 ปี และมีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุราชการสูงกว่า 15 ปี และมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุราชการ 11-15 ปี และ

มีจุดทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี

ด้านความคิดเห็นต่อโครงการ

ผู้บริหารโครงการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อโครงการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการเกี่ยวกับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับการดำเนินงาน ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ นโยบายของโครงการ วิธีดำเนินงานของโครงการ ความเหมาะสมของสถานที่จัดพิธีมอบรางวัล และจัดนิทรรศการอยู่ในระดับมาก ความพอใจในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และความเหมาะสมของงบประมาณอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด

ศึกษาธิการ เขตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อโครงการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการเกี่ยวกับความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับการดำเนินงานของโครงการ ความเหมาะสมของสถานที่จัดพิธีมอบรางวัล และจัดนิทรรศการอยู่ในระดับมาก ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ นโยบายของโครงการและการให้ความสำคัญของโครงการของผู้บริหารและครู ความพอใจในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และความเหมาะสมของงบประมาณอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นต่อโครงการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการเกี่ยวกับความเข้าใจในวัตถุประสงค์ นโยบายของโครงการอยู่ในระดับมาก ความเข้าใจในวิธีดำเนินงานของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง และเกี่ยวกับความเหมาะสมของงบประมาณนั้น ได้เสนอแนะว่าควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับโครงการ

ลักษณะของโครงการ

ผู้บริหารโครงการ ศึกษาธิการเขต ผู้บริหารโรงเรียนและครู ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อลักษณะของโครงการว่า การดำเนินงานควรจัดให้เป็นการต่อเนื่อง คือ จัดทุกปี

การดำเนินการสอบ

ผู้บริหารโครงการและศึกษาธิการเขต ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อโครงการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการเกี่ยวกับความรวดเร็วในการประกาศผลสอบอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้บริหารโรงเรียนและครูส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นต่อโครงการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการเกี่ยวกับความรวดเร็วในการประกาศผลสอบอยู่ในระดับมาก

ผู้บริหารโครงการ ศึกษาธิการเขต ผู้บริหารโรงเรียนและครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อบุคคลที่ควรเป็นผู้ออกข้อสอบว่า ควรเป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัย

ผู้บริหารโครงการ และศึกษาธิการเขต ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไข การดำเนินการสอนว่าควรมีการแก้ไขในส่วนของการกรรมการประสานงานทั่วไป

ผู้บริหารโรงเรียนและครู ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการสอบในด้าน ระยะเวลาของการสอบแข่งขันภาควิชาการ ควรอยู่ในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ และควร ทดสอบด้านบุคลิกภาพให้ต่อเนื่องกัน และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคคลที่ควรเป็นกรรมการคุมห้อง สอบว่า ควรเป็นครูจากสำนักงานการศึกษาแต่ละเขต นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ จัดสอบว่าควรปรับปรุงให้เหมาะสม

การประสานงาน

ผู้บริหารโครงการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางในเรื่องการประชาสัมพันธ์ โครงการ การให้ความสำคัญแก่โครงการของผู้บริหารโรงเรียนและครู การเน้นแนวทางที่ดี ในการจัดการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการแก่หน่วยงานอื่น ความสัมพันธ์ในการประสาน งานระหว่างสำนักงานศึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ การควบคุมกำกับดูแล นิเทศโครงการ ให้บรรลุผล การส่งเสริมนักเรียนที่ได้รับรางวัลความสามารถทางวิชาการของสำนักงานศึกษา และความเข้าใจเกี่ยวกับข้อทดสอบบุคลิกภาพ

ศึกษาธิการเขตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับน้อยในเรื่องการประชาสัมพันธ์โครงการ ความสัมพันธ์ในการประสานงานระหว่างสำนักงานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ การควบคุม กำกับ ดูแล และนิเทศโครงการให้บรรลุผล การส่งเสริมนักเรียนที่ได้รับรางวัลความสามารถ ทางวิชาการของสำนักงานศึกษา และความเข้าใจเกี่ยวกับข้อทดสอบบุคลิกภาพ

ผู้บริหารโรงเรียนและครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางในเรื่องการ ประชาสัมพันธ์โครงการจากเขตสู่โรงเรียน การประสานงานเกี่ยวกับโครงการระหว่างสำนัก- การศึกษากับโรงเรียน การได้รับทราบรายละเอียดของโครงการ ความพร้อมของสำนักงาน เขตและโรงเรียนในการเข้าร่วมโครงการ

ผลของโครงการ

ผู้บริหารโครงการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางในเรื่องการนำผลการ ทดสอบไปปรับปรุงการเรียนการสอนของสำนักงานการศึกษา ผลการดำเนินงานตามโครงการจะ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียน เร่งรัดการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และช่วยกระตุ้นให้ครูมีความ

กระตือรือร้นในการเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน และยังมีความเห็นในระดับน้อยในเรื่อง การนำผลจากการทดสอบแข่งขันมา เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบของครู

ศึกษาธิการ เขตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางในเรื่องการนำผลจากการดำเนินโครงการไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร การนำผลการทดสอบแข่งขันมา เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบของครู และศึกษาธิการ เขตส่วนใหญ่มีความเห็นในระดับน้อยในเรื่องการนำผลการสอนไปปรับปรุงการเรียนการสอนของสำนักงานการศึกษา และการดำเนินงานตามโครงการ จะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเร่งรัดการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

ผู้บริหารโรงเรียนและครูส่วนใหญ่มีความเห็นในระดับมากในเรื่องการนำผลการทดสอบมาปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน

ความคาดหวัง

ผู้บริหารโครงการส่วนใหญ่มีความคาดหวังในระดับปานกลางเกี่ยวกับการทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเร่งรัดการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และช่วยให้ครูมีความกระตือรือร้นในการสอน นอกจากนั้นยังมีความคาดหวังในระดับน้อยในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกรุงเทพมหานครที่จะเพิ่มขึ้น

ศึกษาธิการ เขตส่วนใหญ่มีความคาดหวังในระดับปานกลางเกี่ยวกับการที่จะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเร่งรัดการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การดำเนินงานตามโครงการจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกรุงเทพมหานครสูงขึ้น

ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนส่วนใหญ่จะมีความคาดหวังในระดับมากเกี่ยวกับการเร่งรัดการเรียนการสอน การส่งเสริมงานวิชาการจะทำให้โรงเรียนแต่ละโรงเรียนเกิดการแข่งขันทางด้านวิชาการมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยจะเห็นว่า ผู้บริหารโครงการและศึกษาธิการเขตมีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องของความเหมาะสมของงบประมาณในการดำเนินงานโครงการ ซึ่งมีน้อยทำให้มีการคาดหวังว่า การดำเนินงานตามโครงการจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นนั้นเป็นไปได้น้อย ดังที่ ปราณี อิมอาร์มย์ (2526:8) ได้กล่าวไว้ในการศึกษาวิจัยความสอดคล้อง

ของงบประมาณจัดซื้อสื่อกับความต้องการของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ว่า การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน รัฐบาลต้องรับผิดชอบในการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีเพิ่มขึ้นเสมอ และเพิ่มมากกว่าอัตราเพิ่มของงบประมาณในด้านอื่นของประเทศ โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาเยาวชนของชาติ แต่ก็ยังไม่เพียงพอเพราะมีข้อจำกัดทางการเงิน จึงทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อตอบสนองนโยบายตามโครงการต่าง ๆ ใต้ไม่เต็มตามอัตราที่คาดหวัง ดังนั้นงบประมาณจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งผลให้โครงการประสบผลสัมฤทธิ์ได้มากน้อยเพียงใดด้วยเช่นกัน

เมื่อ พิจารณาความรับผิดชอบของรัฐบาลต่อการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปี จากสถิติของกองวางแผน กระทรวงศึกษาธิการ (2520:37) พบว่า อัตราการเพิ่มของงบประมาณทางด้านการศึกษาในแต่ละปีเพิ่มมากขึ้น แสดงให้เห็นว่า รัฐบาลก็ได้ทุ่มเทงบประมาณเพื่อการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง หากไม่เพียงพอ อาจเป็นเพราะรัฐบาลเองก็ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงประเทศในด้านอื่น ๆ ด้วย ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาจึงควรตระหนักในเรื่องนี้และหาวิธีการที่จะจัดสรรรายได้เพื่อกระจายงบประมาณมาจุนเจือทางด้านการศึกษาให้มากขึ้นไปอีก อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ ได้ผลดีหากมีงบประมาณเพียงพอ

2. ตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นในระดับมากกว่า การดำเนินงานโครงการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ผู้บริหารโครงการและศึกษาธิการเขตส่วนใหญ่มีความเข้าใจวัตถุประสงค์และนโยบายของโครงการในระดับมาก แต่ผู้บริหารโรงเรียนและครู ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในวิธีดำเนินงานของโครงการอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น แสดงว่า การเผยแพร่และการอธิบายนโยบายการดำเนินงานของโครงการจากระดับผู้บริหารโครงการและศึกษาธิการเขต มาสู่ผู้บริหารโรงเรียนและครูในเขตโรงเรียน ยังต้องได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยใช้วิธีการต่าง ๆ กัน เช่น การจัดการประชุมชี้แจง การจัดทำพิมพ์เอกสารเผยแพร่ นโยบายความสำคัญของโครงการ ดังที่ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2529:9) รายงานว่า หลักการสำคัญในการดำเนินงานโครงการจนสำเร็จลุล่วง คือ คณะปฏิบัติงานโครงการต้องทำหน้าที่เป็นผู้สร้าง สื่อฝึกอบรม และนิเทศติดตามผลแบบครบวงจร จึงจะมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง

3. จากความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารโครงการ ศึกษานิเทศก์ และครู ส่วนใหญ่ เกี่ยวกับการคาดหวังของโครงการว่าจะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครู เร่งรัดจัดการเรียน การสอนให้ดีขึ้น มีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอน และคาดหวังว่าผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนจะสูงขึ้นได้นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบในด้านการส่งเสริมหลายด้าน มิใช่การ จัดทำโครงการเพียงโครงการเดียว แล้วจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียง เอี่ยมสกุล (2523:4-6) เกี่ยวกับลักษณะการเรียน การสอนที่ดีจะต้องให้รับทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติ ส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น นอกจากนั้นโรงเรียนยังต้องมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดี มีการใช้ เทคนิคการสอนหลาย ๆ แบบ ส่วนผลการค้นคว้าของ ไบน์เดอร์ (Binder อ้างถึง ใน Dunham 1973:19) และนักการศึกษาหลายท่านพบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์อันจะส่งเสริมให้เด็ก นักเรียนได้รับความสำเร็จในการเรียน คือ องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา และความถนัด ซึ่ง มีอำนาจในการพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียน หากค่าสหสัมพันธ์ทุกคู่อย่างสูงไม่เกิน 0.50 ด้วยเหตุนี้นักเรียนจะเรียนได้สัมฤทธิ์ผลในระดับใดนั้น จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้าน สติปัญญาหรือความถนัดอย่างเดียว องค์ประกอบอื่นก็อาจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เช่น วุฒิภาวะ แรงจูงใจ ทักษะการเรียนและทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อคุณค่าทางการศึกษา ต่อ ครู โรงเรียน และวิชาที่เรียน เป็นต้น ดังนั้นการจัดทำโครงการเพียงโครงการเดียว จึง ย่อมไม่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นได้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโครงการ และศึกษานิเทศก์จากผลงานวิจัยในครั้งนี้แน่นอน

4. ในการดำเนินงานของโครงการจากผลการวิจัยปรากฏว่ายังขาดการประสาน งานระหว่างเจ้าหน้าที่ของโครงการและผู้ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการใหม่ ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน และขาดการประชาสัมพันธ์โครงการ ดังที่ มิตรศักดิ์ เติมชนะศักดิ์ (2527:35) กล่าวไว้ว่า มนุษย์ต้องมีระบบการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ต้องมีการ ประสานงานร่วมมือกันสนับสนุนซึ่งกันและกัน จึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์

นักเลีย์ (Neagley 1969:34) ได้ให้หลักการประชาสัมพันธ์ว่า

1. ผู้ร่วมงานประชาสัมพันธ์จะต้องเข้าใจเป้าหมายและหน้าที่อย่างแจ่มแจ้ง
2. ผู้ร่วมงานประชาสัมพันธ์จะต้องทราบระเบียบและอำนาจหน้าที่ของตน
3. โครงการประชาสัมพันธ์ต้องมีความครอบคลุม
4. จะต้องมีการวางแผนระยะสั้นและระยะยาว รับฟังข้อเสนอจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

เพื่อนำมาปรับปรุงแผน

5. ผลสำเร็จในการดำเนินงานขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่นที่บุคคลมีต่อโครงการ
6. มีความสนใจและมีทัศนคติที่ดี ถูกต้อง
7. ควรมีงบประมาณที่จัดสรรมาให้

ดังนั้นหากโครงการขาดการประชาสัมพันธ์ ขาดงบประมาณ โครงการก็ย่อมดำเนินไปโดยมีอุปสรรคและขาดสัมฤทธิ์ผล

5. ในส่วนที่เป็นผลสำเร็จของโครงการ คือ ทุกฝ่ายมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ นโยบายของโครงการและมีความคาดหวังในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ ในอันที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

การที่ทุกฝ่ายมีความเข้าใจก็ย่อมเกิดความพอใจ มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการอันส่งผลให้การดำเนินงานตามโครงการบรรลุผลได้ ซึ่ง ปราณี อารยะศาสตร์ (2519:33) ได้กล่าวไว้ว่า ความพอใจ ความเข้าใจ คือ องค์ประกอบที่สำคัญทำให้บุคคลตั้งใจทำงาน และทำให้งานนั้น ๆ มีความสำเร็จได้

นอกจากนี้ผลของโครงการที่ได้รับมีทั้งด้านดีและด้านที่ควรปรับปรุง ในด้านดีนั้นจะสามารถทำให้โรงเรียนเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ครูจะมีความกระตือรือร้นและนำผลไปปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น ในด้านที่ควรปรับปรุง คือ จะทำให้ครูเกิดการแข่งขันหันมาแข่งงวดกวัดขันด้านวิชาการอย่างเดียวเพื่อมุ่งหวังเกียรติคุณ ชื่อเสียง มาสู่โรงเรียนและตนเอง จนลืมนึกถึงคุณธรรม ความเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน ทำให้เกิดผลที่ไม่ดีงามต่อเด็ก ทั้งที่ สุมน อมรวิวัฒน์ (วารสารการศึกษา:24) กล่าวว่า "การคัดเลือกความเป็นเลิศทางวิชาการนั้นเป็นดาบสองคม การคัดเลือกด้วยการสอบแข่งขัน ยิ่งเป็นลูกระเบิดเวลาที่ทำลายความรู้สึกที่ดีงามด้านวิชาการให้พังลงได้ทุกเมื่อ บทเรียนได้ปรากฏชัดอยู่แล้วในหน่วยงานบริหารการประถมศึกษาสังกัดอื่นๆ แต่ปรากฏการณ์เช่นนี้ไม่ควรเป็นอุปสรรคถึงกับทำให้โครงการนี้ล้มเหลว จุดสำคัญที่ต้องแก้ไขคือ ทัศนคติของผู้บริหาร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับโรงเรียน และครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่จะใช้กระบวนการคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถและความรู้ทางวิชาการสูงในลักษณะที่สร้างสรรค์และเป็นการพัฒนา ผู้บริหารและครูต้องมีความเข้าใจในหลักการของโครงการและไม่กระโดดลงไปในสนามแข่งขันเสียเอง จนประกาศก้องว่าเขตนี โรงเรียนนี้ แท้ไม่ได้ แล้วใช้วิธีการที่มองนักเรียนเหมือนม้าแข่ง จับเด็กมาตีวเข็ม ย้ายกลุ่มลดชั้น โดยหวังชนะแต่เพียงอย่างเดียว หากู้ไม่ว่าชัยชนะของผู้ใหญ่ได้กลายเป็นการทำลาย

เด็กนักเรียนที่น่าสงสารโดยสิ้นเชิง"

จากผลงานวิจัยครั้งนี้จะเห็นได้ว่า โรงเรียนบางส่วนได้หันมาเอาใจใส่เฉพาะนักเรียนที่เรียนดี เนื่องจากการแข่งขันเฉพาะนักเรียนที่เรียนดี เพื่อหวังจะให้เด็กเรียนเหล่านี้สร้างเกียรติคุณ ชื่อเสียงและผลประโยชน์ต่อโรงเรียนต่อครู จึงละเลยนักเรียนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรที่มุ่งปลูกฝังนักเรียนทุกคน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การแข่งขันก็จะแข่งขันเฉพาะภาคความรู้ โรงเรียนบางส่วนจึงละเลยที่จะปลูกฝังคุณธรรมและพัฒนาการทางกายของนักเรียน โรงเรียนบางโรงเรียนครูก็ไม่คำนึงถึงคุณธรรมของครู มีการย้ายระดับชั้นของนักเรียนลงมาในระดับต่ำกว่าสภาพที่เป็นจริง เพื่อให้ได้เปรียบโรงเรียนอื่น โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อตัวนักเรียน การจัดทำโครงการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการของนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในครั้งต่อ ๆ ไปจึงควรศึกษาสภาพปัญหา และผลกระทบที่จะมีมา เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขให้โครงการประสบผลสัมฤทธิ์ต่อไป

6. ในด้านการดำเนินการสอบ ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารโครงการ ศึกษาธิการเขต ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่อง ความรวดเร็วในการประกาศผลสอบอันจะเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน ซึ่ง ญัตติ สวรร (อ้างถึงใน มิตรศักดิ์ เตมธนะศักดิ์ 2527:23) ได้เน้นในเรื่อง "การทำงานให้ได้ผลดีที่สุด ควรใช้ระยะเวลาที่สั้นที่สุด จึงจะสิ้นเปลืองเงินและวัสดุน้อยที่สุด" และในการประกาศผลสอบรวดเร็ว ยังเป็นผลกระทบที่ทำให้ครูเกิดความกระตือรือร้นที่จะปรับปรุงในด้านการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากผลของการสอบเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพล จูงใจให้ครูเกิดการแข่งขันทางด้านวิชาการ

นอกจากนี้ผู้บริหารโครงการ ศึกษาธิการเขต ผู้บริหารโรงเรียน และครูส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันในด้านการออกข้อสอบว่าควรเป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัย เพื่อให้เด็กนักเรียนกรุงเทพมหานครได้มีโอกาสสัมผัสแบบทดสอบจากสถาบันต่าง ๆ เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และความชำนาญด้านวิชาการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อีกทั้งการประเมินคุณภาพของนักเรียนจำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ และมีหลักการ ดังที่ เยาวดี วิบูลย์ศรี (อ้างใน สมหวัง พิริยานุวัฒน์ บรรณาธิการ 2528:74) กล่าวว่า "ในระบบการศึกษาที่มีปัจจัยและตัวแปรที่จำเป็นต้องวัดและประเมินผลมาก การประเมินต้องอาศัยหลักและเทคนิคการวัดที่เหมาะสมมีระบบ มีความตรงและความเที่ยง สามารถพิจารณาตัดสินจากสิ่งที่เหมาะสมได้ว่ามีข้อดี ข้อเสีย อย่างไร" และในการดำเนินการสอบ ควรมีการวางแผนการ

ดำเนินงานอย่างรัดกุม ควรใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ มีการจัดสรรงานให้เป็นไปตามความถนัดของคณะผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน จึงทำให้ผลงานที่ได้มีคุณภาพ และผลของการวิจัยพบว่า ในด้านการประสานงานการสอบ ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในด้านสถานที่บุคลากร การคุมสอบ การวางแผนดำเนินงาน ส่วนระยะเวลาในการสอบนั้นควรเป็นเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ซึ่งในปีนี้สำนักงานการศึกษา ได้แก้ไขแล้ว

ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับการดำเนินงาน
 1. การดำเนินงานทดสอบของสำนักงานเขตต่าง ๆ ควรเป็นไปในแนวทางเดียวกัน.
 2. สถานที่สอบและวิธีการแข่งขัน ควรสะดวกสบายกว้างขวางพอที่จะรับกับจำนวนผู้เข้าสอบได้ มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการสอบ ไม่มีเสียงรบกวน มีการติดป้ายกลุ่มวิชาที่รายงานตัวให้เด่นชัด เพื่อผู้เข้าสอบจะได้ไม่สับสน
 3. ควรมีการประชุมชี้แจงให้ครูสังกัดกรุงเทพมหานครทุกคนได้ทราบโครงการนี้ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
2. สำหรับโครงการ

โครงการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการไม่ควรมุ่งเฉพาะแข่งขันมักเรียนที่เรียนตัวอย่างเดียว ควรพึงเล็งและคำนึงถึงนักเรียนที่เรียนไม่ดี และปานกลางเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรที่มุ่งปลูกฝังนักเรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับที่ผ่านเกณฑ์
3. สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป
 1. ควรจัดให้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมความสามารถในวิชาการปีต่อไป เนื่องจากโครงการในปีการศึกษา 2531 ได้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานที่แตกต่างออกไป
 2. ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยเปรียบเทียบความสามารถทางวิชาการของนักเรียนในทุกระดับ ทั้งระดับเรียนดี ปานกลาง และเรียนไม่ดี
 3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบและสาเหตุที่มีต่อโครงการ เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงโครงการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการในปีต่อ ๆ ไป